

Uzasadnienie

do projektu uchwały w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej w Pakoszach

Na podstawie art. 18. ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy z dnia 8 marca 1990 r, o samorządzie gminnym (t.j. D.U. z 2018 r. poz. 994) do właściwości rady gminy należy: min. podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących: tworzenia, likwidacji i reorganizacji przedsiębiorstw, zakładów i innych gminnych jednostek organizacyjnych. Zgodnie z art. 89 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996) szkoła publiczna może być zlikwidowana z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ, uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej o tym samym albo zbliżonym profilu. Organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed końcem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły: rodziców uczniów, właściwego kuratora oświaty oraz właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego. Rada Miejska w Pieniężnie wyraża zamiar likwidacji Szkoły Podstawowej w Pakoszach. Przyczyną likwidacji szkoły jest konieczność poprawy warunków nauki dzieci oraz dostosowanie istniejącej sieci szkół w gminie do aktualnej i przyszłej ale znanej sytuacji demograficznej.

Liczebność uczniów klas I – VIII Szkoły Podstawowej w Pakoszach w poszczególnych latach szkolnych.

Rok szkolnych	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Liczba uczniów*	48	40	39	35	33	31	36

* W latach przyszłych prognozę wyliczono na podstawie danych z ewidencji ludności (zameldowanie na pobyt stały) i współczynnika, który określa jaka ilość uczniów zameldowanych w obwodzie uczęszcza do SP w Pakoszach.

Aktualnie w szkole z powodów demograficznych nie ma klasy III, oddziały klas VII i VIII są najliczniejsze. W bieżącym roku szkołę ukończy dziesięcioro uczniów, a w nowym roku szkolnym rozpocznie tylko dwoje.

Przewidywana reorganizacja szkół w Gminie Pieniężno ma przede wszystkim poprawić warunki nauki dzieci. W żadnym obszarze nie pogorszy ich i nie ograniczy powszechnej dostępności do szkoły. Aktualnie z uwagi na małą liczebność klas i ograniczenia budżetowe, nauka w szkole odbywa się w systemie klas łączonych. Rady Miejska prezentuje opinię, że nie jest to optymalny sposób organizowania pracy w szkole. O ile nauka w niewielkich oddziałach szkolnych tworzy wprawdzie korzystne warunki do indywidualizacji pracy z dziećmi, to może negatywnie wpływać na procesy związane z rozwojem społecznym dziecka. Potrzeby dziecka dotyczące przynależności do grupy nie są zaspokojone na optymalnym poziomie, podobnie jak większość innych potrzeb społecznych i to zarówno na forum klasy i szkoły. Nauczyciel uczący w kilkusobowej klasie połączonej z innym oddziałem ma bardzo ograniczoną możliwość doboru metod nauczania. Z powodu niewielkiej liczebności oddziału często niemożliwe jest stosowanie metod aktywizujących, pracy w grupach czy innych atrakcyjnych dla dziecka sposobów nauki

wymagających większej ilości uczniów, np. gry zespołowe.

Na decyzję o likwidacji jednostki mają wpływ także warunki jakimi dysponuje szkoła w zakresie zaplecza niezbędnego do optymalnego prowadzenia procesu kształcenia dziecka. Szkoła nie posiada pracowni biologicznej, chemicznej i fizycznej, niezbędnych do realizacji podstawy programowej. W zakresie bazy sportowej ma do dyspozycji tylko salę do ćwiczeń o pow. 106 m² i boisko sportowe.

Niewielka liczebność oddziałów klasowych nie wpłynęła na wyniki nauczania oraz wyniki egzaminów zewnętrznych (w porównaniu z największą szkołą w gminie). Wyniki ostatnich przeprowadzonych sprawdzianów (rok 2014, 2015 i 2016) kształtowały się odpowiednio na poziomie staniny 3, 2 i 2 (wg tabeli 6. *Wyniki szkół na skali staninowej* podanej przez CKE - http://oke.lomza.pl/images/pliki/sp/wyniki/2016/sprawozdanie_2016_war_maz.pdf strona 10). Szkoła nie może też pochwalić się laureatami przedmiotowych konkursów kuratorskich (dających m.in. uprawnienia do zwolnienia ze sprawdzianu).

Należy mieć na uwadze, że obecnie, już wbrew podziałowi na obwody, kilkunastu uczniów uczy się w SP w Pieniężnie (głównie z miejscowości Wojnity, Kajnity).

Aktualnie z uwagi na strukturę wydatków oświatowych w szkole nie odbywają się zajęcia wyrównawcze, rozwijające, nie ma kół zainteresowań i dodatkowych zajęć sportowych, dzieci mają ograniczony dostęp do pedagoga, biblioteki (brak funduszy na finansowanie tych zajęć ze strony jst). W ocenie Rady szeroko pojmowane warunki nauki dzieci w Szkole Podstawowej w Pakoszach nie są zgodne z dobrem dziecka, które należy rozumieć jako zapewnienie mu warunków do rozpoznania swoich zdolności i pełnego rozwoju osobowościowego oraz osiągnięć szkolnych adekwatnych do jego potrzeb i możliwości intelektualnych.

Po przeprowadzeniu planowanej likwidacji, organ prowadzący zapewni możliwość kontynuowania nauki uczniom i wychowankom szkoły w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Pieniężnie. Dzieci z obwodu będą miały zapewniony nieodpłatny, zabezpieczony w opiekę transport autobusowy przez wyłonionego przewoźnika. Należy mieć na uwadze, że aktualnie tylko dziesięcioro uczniów zamieszkuje w Pakoszach, pozostali są dowożeni z okolicznych miejscowości (Glebiska – 10 km od Pakosz i 15 km od Pieniężna, Bornity – 6 km od Pakosz i 13 od Pieniężna, Kierpajny Wielkie – 4 km od Pakosz i 11 od Pieniężna, Żugienie – 4 km od Pakosz, 3 km od Pieniężna, Kajnity – 4 km do Pakosz i 4 km do Pieniężna). Godzina wyjazdu dzieci do szkoły w Pieniężnie nie ulegnie znacznej zmianie w stosunku do dnia dzisiejszego (ok. 7.30). Czas dojazdu dla dzieci z Glebisk, Bornit, Kierpajny wydłuży się ok. 10 min, nie ulegnie zmianie czas dojazdu dla dzieci z Żugienia i Kajnit. Likwidacja szkoły spowoduje, że dziesięcioro dzieci mieszkających w Pakoszach, które dotychczas nie korzystały z dowożenia będzie dojeżdżało do Pieniężna (7 km, ok. 10 min).

Likwidacja zdecydowanie poprawi warunki nauki dzieci. Szkoła w Pieniężnie składa się z dwóch budynków. Jeden nowy, oddany do użytku w 2016 r. składający się z 12 pomieszczeń do prowadzenia zajęć lekcyjnych z zapleczem na pomoce naukowe. Obiekt jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, jest przestronny, jasny, wyposażony w windę. Każdy z uczniów będzie miał indywidualną, zamkniętą na klucz szafkę (aby maksymalnie odciążyć plecaki dzieci). Posiada wyposażone pracownie przedmiotowe w pomoce dydaktyczne, niezbędne do realizacji podstawy programowej. Uczniowie mają możliwość korzystania z dwóch bibliotek, dwóch pracowni komputerowych i dwóch pracowni do nauki języków obcych. W sumie szkoła ma do dyspozycji łącznie 29 pomieszczeń do zagospodarowania na zajęcia lekcyjne (przy prowadzeniu około 20 klas I-VIII). Liczebność oddziałów w SP w Pieniężnie (przy założeniu, że zostanie zlikwidowana także szkoła w Piotrowcu i obniży się poziom w SP Lechowa) będzie wynosiła od 13 do 22 uczniów - 65 % oddziałów nie przekroczy 20 uczniów. Aktualnie szkoła w Pieniężnie, do której planuje się skierować uczniów z SP w Pakoszach, liczy 250 uczniów. Przy założeniu, że będą się w niej uczyć wszystkie dzieci z gminy to jej liczebność nie przekroczy 400 uczniów (zatem nadal nie będzie zbyt dużą szkołą – molochem). Przy czym należy mieć na uwadze, że dane

demograficzne wskazują, że w ciągu najbliższych 6 lat ilość dzieci objętych obowiązkiem szkolnym zmniejszy się o ok. 60 dzieci. Szkoła ma do dyspozycji własną kuchnię i stołówkę - ciepłe posiłki przygotowywane są na miejscu. Teren szkolny jest ogrodzony, posiada duży, przestronny parking, na który zajeżdżają autobusy szkolne (co stanowi bezpieczny dojazd do szkoły).

Po likwidacji uczniowie szkoły będą mieli w Pieniężnie dużo lepsze warunki do uprawianie sportu. Codzienny dostęp do nowoczesnej hali sportowej o powierzchni 650 m², dwóch sal gimnastycznych po ok. 160 m², sali do zajęć fitness z lustrami, kompleksu boisk sportowych Orlik, (boiska do tenisa ziemnego, siłowni zewnętrznej oraz boiska do gry w piłkę nożną i siatkową, plażówkę).

Podjęta zmiana sieci szkół wyeliminuje konieczność prowadzenia nauki systemem klas łączonych, pozytywnie wpłynie na społeczne funkcjonowanie i rozwój dzieci. Ponadto dzieci będą miały możliwość włączyć się w działania drużyny harcerskiej, grupy wolontariatu, zespołu muzycznego, grupy teatralnej, które działają w SP w Pieniężnie oraz zajęć, które dodatkowo powstaną w momencie przekierowania środków z prowadzenia likwidowanej szkoły na te zajęcia. Również będą miały lepszy, szybszy dostęp do gminnych instytucji kultury: Miejskiego Domu Kultury w Pieniężnie i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Pieniężnie.

Reorganizacja sieci szkół w gminie przyczyni się do wyraźnego wzbogacenia oferty edukacyjnej dla wszystkich uczniów. Przewiduje się, że po zmianie sieci szkół i optymalizacji wydatków szkoła będzie zapewniała opiekę pedagoga w każdy dzień do czasu trwania zajęć (aktualnie w SP Pakosze pedagog zatrudniony jest na 7 godzin tygodniowo), ponadto przewiduje się stałą dostępność do bibliotek szkolnych (aktualnie w SP Pakosze biblioteka jest czynna 3 godziny w tygodniu), planuje się utworzenie świetlicy szkolnej oraz co warto podkreślić: minimum 17 godzin zajęć wyrównawczych, 20 godzin zajęć rozwijających i kół zainteresowań oraz 22 godziny zajęć sportowych z funduszy gminnych przekierowanych z utrzymania w/w szkoły. Aktualnie uczniowie SP w Pakoszach nie mają możliwości uczestnictwa w tego typu zajęciach (których koszty ponosiłaby gmina). Przewiduje się dla dzieci zamieszkałych na terenach wiejskich umożliwienie korzystania z zajęć pozalekcyjnych organizując dodatkowy transport w wybranym dniu tygodnia.

Nie bez znaczenia z punktu widzenia całej wspólnoty samorządowej pozostają czynniki ekonomiczne. W związku z drastycznie spadającą liczebnością uczniów i zmniejszającą się kwotą subwencji oświatowej koszty realizacji zadań oświatowych z dochodów własnych gminy sięgają już blisko 2 000 000 zł. Koszt kształcenia jednego ucznia Szkoły Podstawowej w Pakoszach (bez dowożenia) wyniesie w 2019 r. około 20 700 zł. (szkoły w Pieniężnie 13 000 zł).

Podjęcie niniejszej uchwały jest wynikiem szeroko zakrojonych konsultacji społecznych w gminie Pieniężno, w ramach, których odbyło się blisko 30 spotkań z mieszkańcami, wydano także materiał konsultacyjny dotyczących sieci szkół w gminie oraz zaprezentowano warianty reorganizacji (1. Przekazanie szkół w Piotrowcu, Pakoszach, Lechowiu do prowadzenia stowarzyszeniu, 2. Likwidacja szkół wiejskich i skierowanie wszystkich uczniów do Pieniężna, 3. Obniżenie poziomu organizacyjnego szkół w Piotrowcu, Pakoszach i Lechowiu do oddziałów 0-III, 4. Likwidacja szkół w Piotrowcu i Pakoszach i obniżenie poziomu organizacyjnego do 0-III szkoły w Lechowiu. Materiał został dostarczony do każdego gospodarstwa domowego w Gminie Pieniężno. W spotkaniach konsultacyjnych, które odbyły się przy podczas wyborów sołtysów i rad sołectkich Są to spotkania, które cieszą się największą popularnością wśród mieszkańców i uczestniczą w nich osoby najbardziej zaangażowane społecznie. Podczas spotkań szczegółowo omówiono sytuację dotyczącą oświaty, przedstawiono proponowane warianty zmian i przeprowadzono indywidualne badanie ankietowe w zakresie preferencji mieszkańców (ankiety otrzymywali wyłącznie obecni na zebraniu mieszkańcy, była ona anonimowa i z przeprowadzonego badania komisja wyłoniona z mieszkańców sporządziła protokół). W 20 sołectwach (na 25) zdecydowana większość mieszkańców obecnych na zebraniu opowiedziało się

za likwidacją wszystkich szkół, w 1 sołectwie większość mieszkańców zarekomendowała Radzie wdrożenie wariantu 1 tj. przekazaniu szkół stowarzyszeniu, jedno sołectwo nie wyraziło zgody na przeprowadzenie konsultacji podczas zebrania wyborczego. W trzech pozostałych nie udało się ustalić jednoznacznej preferencji. Ponadto 18 sołtysów podjęło wspólne stanowisko rekomendujące radzie przyjęcie wariantu II, troje sołtysów I, czworo nie zajęło stanowiska w tej sprawie. Przeprowadzone szerokie konsultacje społeczne i rozpoznane oczekiwania mieszkańców oraz sołtysów pomimo że nie rodzą dla Rady Miejskiej formalnych skutków to wskazują, że decyzja o zamiarze likwidacji szkoły w Pakoszach jest uzasadniona i oczekiwana przez zdecydowaną większość mieszkańców zainteresowanych problematyką i biorących udział w badaniu.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Pieniężnie

Krzysztof Kisiel